

Nord Stream: Diferitele ipoteze ale sabotajului (AFP)

Teza "sabotajului" este puternic privilegiata pentru a explica scurgerile spectaculoase de gaze din gazoductele Nord Stream 1 si 2 în Marea Baltica, o operatiune desigur complexa dar nicidecum imposibila pentru o arma cu capacitatea necesara, noteaza miercuri AFP într-o analiza.

Ipoteza unor deficiente tehnice simultane pare acum exclusa, dar metoda folosita în actiunea de sabotaj si presupusul autor ramân necunoscute, astfel ca multe teorii pot fi avansate.

O zona supravegheata

Cele trei scurgeri identificate luni sunt localizate în largul insulei daneze Bornholm, între Suedia si Polonia; o zona supravegheata intens de zeci de ani.

"În trecut, URSS își amplasa pe fundul mării submarine spion cu capacitati speciale de inginerie", aminteste pe Twitter analistul naval HI Sutton.

Între timp, statele baltice aflate odinioara în componenta URSS au trecut de partea NATO. Dar scurgerile s-au produs în apele internationale unde fiecare poate circula.

"Marina rusa dispune astazi de cea mai mare flota de submarine spion din lume. Ele sunt bazate în Arctica. Acestea ar fi capabile sa avarieze o conducta în Marea Baltica", asigura HI Sutton, desi considera totusi aceasta ipoteza ca fiind "improbabila".

Un sabotaj complex

O astfel de operatiune impune o interventie la o adâncime de 70 de metri. "Este ceva greu. Deteriorarea a doua gazoducte pe fundul mării este un eveniment important, asadar un actor statal este probabil" implicat, remarca Lion Hirth, profesor la Hertie School din Berlin, el excluzând posibilitatea unui act terorist obisnuit.

Însa o armata competenta stie cum sa-l faca; zona este "perfect adaptata submarinelor de buzunar", explica un responsabil militar francez, mentionând folosirea fie a unor scafandri de lupta trimisi sa plaseze încarcaturi explozive, fie a unei mine mobile sau a unei drone submarine.

"Drona pleaca dintr-un submarin care poate ramâne la mai multe mile nautice de punctul tintit. El lanseaza drona-mina, care navigheaza cu (o viteza de) circa zece noduri, aproape de fundul mării", explica responsabilul francez. "Deci tinta este fixa si nu este foarte complicat" sa fie lovita.

În schimb, ipoteza folosirii unei torpile, arma utila mai degraba pentru o tinta aflata în miscare, este în opinia sa mai putin plauzibila.

Puterea exploziei "echivaleaza cu cea a sute de kilograme de TNT", mai remarca expertul francez. Institutul norvegian de seismologie NORISAR a estimat energia celei de-a doua deflagratii cu cea produsa de circa 700 de kilograme de TNT.

Operatiune nerevendicata

Cancelariile occidentale arata cu degetul spre Moscova, care neaga orice implicare, dar evoca la rândul ei un sabotaj.

"Marea Baltica este una închisă și cu adâncimi mici, unde aproape fiecare mișcare este observată și monitorizată de statele riverane și de navele lor", subliniază Julian Pawlak, de la Universitatea Helmut Schmidt din Hamburg. Cu toate acestea, unele nave și submarine "pot desfășura pe ascuns scafandri de luptă" și vehicule submarine ghidate de la distanță.

Asadar, nimic nu este imposibil pentru o armată care stăpânește arta operațiunilor clandestine. "Aceasta se numește o operațiune navală specială. Nu este ceva simplu, dar există. Este ceva bine coordonat și bine pregătit", confirmă sursa militară franceză.

Cine a făcut-o?

Va trece probabil mult timp până când adevărul va ieși la suprafață în mod credibil. Dar deocamdată mai mulți actori profită de pe urma ambiguității.

Există țări "care au interesul ca gazoductul (Nord Stream 1 și 2) să nu mai poată funcționa niciodată", remarcă aceeași sursă militară franceză.

Adversarii noii conducte Nord Stream 2 sunt de fapt numeroși de mulți ani, cu SUA în frunte.

Pe 7 februarie, cu două săptămâni înaintea declansării invaziei ruse, președintele american Joe Biden a declarat că "dacă Rusia invadează (Ucraina), atunci nu va mai exista Nord Stream 2". Întrebat atunci despre metoda la care SUA ar putea recurge în cazul acestei infrastructuri aflate sub controlul aliatului sau german, președintele american a răspuns: "Va promit, suntem capabili să o facem". Înregistrarea video cu această declarație a fost intens distribuită pe rețelele de socializare în ultimele 24 de ore.

La o zi după avarierea gazoductelor Nord Stream, Polonia, Norvegia și Danemarca au inaugurat un gazoduct strategic, Baltic Pipe, care le va permite polonezilor să-și diminueze dependența față de gazul natural rusesc, importând gaz din Norvegia. "Epoca dominației ruse în domeniul gazului ia sfârșit, epoca marcată de sancții, amenințări și extorsiuni", a declarat premierul polonez Mateusz Morawiecki la inaugurarea conductei.

Două certitudini

Asadar, în acest stadiu există două certitudini, care sugerează fiecare un alt actor implicat.

Prima este că evenimentul are legătură cu războiul din Ucraina. "Comandamentul maritim al NATO și navele aliate iau în calcul și se pregătesc pentru (efectuarea unor) activități hibride, inclusiv sabotaje asupra infrastructurilor critice, pe lângă obiectivul principal al apărării colective", spune Julian Pawlak, sugerând teza unui sabotaj condus de SUA.

Dintr-o altă perspectivă, a doua certitudine arată că atacul asupra gazoductelor din Marea Baltică aduce un factor de instabilitate în plus pentru economia europeană. "Este o violență readucere în atenție a vulnerabilității infrastructurii noastre energetice", constată Lion Hirth, care privilegiază teza unui sabotaj executat de Rusia.

"Dacă acest lucru este adevărat, atunci este foarte îngrijorător. Înseamnă cel puțin că Rusia (...) trimite mesajul cel mai clar posibil că ea nu va mai livra gaz (Europei) în viitorul apropiat", conchide interlocutorul citat.

Dar oricine ar fi ei, cei care au atacat Nord Stream dau de asemenea de înțeles că ar putea lovi și alte infrastructuri energetice care deservește o Europă însetată de gaz și petrol, mai scrie AFP.